

Kunst

omkring trolden

Informationsavis fra Museums- og kunstforeningen for Vejen og omegn

KUNSTENS KLIPPEØ

Bornholmermalerne og det nye kunstmuseum.

Bornholmermalerne er en gruppe kunstnere som - i lighed med Skagenmalerne og Fynboerne - er nøje forbundet med et bestemt dansk landområde.

Disse malere er yderst forskellige af temperament og i udtryksform, men har alle søgt inspiration på Bornholm og Christiansø og fortolket klippeøernes særprægede natur ud fra personlige forudsætninger.

Kunstnerisk set skal man helt frem til vort århundrede førend Bornholm for alvor bliver opdaget af malere. Det nye farvesyn, der fulgte med den impressionistiske bevægelse, fik billedkunstnerne til at opspore de egne i landet, som i særlig grad indbød til et nærmere studium af lysets og atmosfærens indvirkning på motivet. Og da en række malere i begyndelsen af dette århundrede kom til Bornholm, indledtes en frugtbar periode i landskabskunsten. Utroligt mange af generationens bedste malere har i kortere eller længere tid opholdt sig på Bornholm, og flere af dem bosatte sig på øen.

Navne som Karl Isakson, Edvard Weie, Oluf Høst, Niels Lergaard, Kræsten Iversen, Helge Nielsen, Paul Høm, Helge Ernst, Niels Østergaard, P. A. Gilkær og Ingelise Westmann fortæller om spændvidden.

Et udvalg af disse maleres værker har til stadighed kunnet ses på Bornholms Kunstmuseum i Rønne. Her har pladsforholdene i lang tid været beskedne, og der har i lang tid været arbejdet med en mulighed for udvidelse eller et helt nyt museum. Det sidste blev det endelige resultat. Under overværelse af dronning Margrethe og prins Henrik åbnede i sommer ved Helligdomsklipperne ved Rø et helt nyt kunstmuseum, tegnet af arkitekterne Fogh og Følner. På dette sted er der nu rig lejlighed til at se kunstsamlingen.

Lars Kærulf Møller er museumsinspektør på Bornholms Kunstmuseum, og han kommer torsdag den 14. oktober kl. 19.30 til Vejen Kunstmuseum med lysbilledforedraget "Bornholmermalere og det nye kunstmuseum på Bornholm".

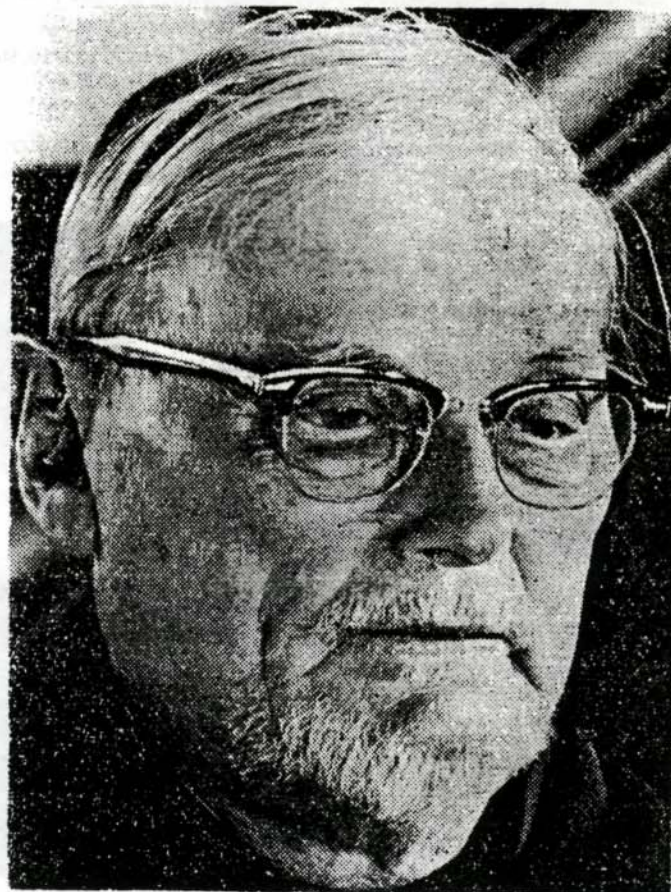
Arrangørerne er Vejen Kunstmuseum og Museums- og kunstforeningen for Vejen og omegn i samarbejde med Folkeuniversitetet.

Alle er velkomne og entrén er kr. 15.

Sv.H.L.

Oluf Høst: Østerlars Kirke.

Oluf Høst

GENERALFORSAMLING 1993. BERETNING.

Sidste års generalforsamling afholdtes torsdag d. 17. september, og i bestyrelsen kunne vi endnu engang glæde os over et stort fremmøde af foreningens medlemmer.

Beretning og regnskab godkendtes.

Bortlodning af kunstgenstande var som altid et interessant indslag. Afslutning på aftenens program var med Henning Christensen, Gesten, der fortalte og viste lysbilleder fra sin Kinarejse.

Et lysbilledforedrag ved Steffen Fisker fra Kunstakademiets Arkitektskole om Inkaerne og deres bygningskunst var aftenens emne torsdag d. 1. oktober.

"Møde med kunstneren" var titel for et arrangement torsdag d. 22. oktober. Her var der stort fremmøde for at høre Svend Wiig Hansen fortælle om sin kunst i forbindelse med museets store udstilling "To ubændige" med Niels Hansen Jacobsen og Svend Wiig Hansen. Som afslutning vises en lysbilledserie fra fællesprojektet Welcome Europe fra de 12 andre udstillinger på jyske kunstmuseer.

Udstillingen blev et tilløbsstykke, 2.700 besøgende, og den fik god pressedækning, ligesom Else Marie Bukdals tale ved åbningen blev gengivet i Ribe Amts årbog: Mark og Montre 1992.

Søndag d. 15. november var der eftermiddagskoncert med Quartto Botticelli. Kvartetten bestod af Anne-Mette Wrangel Schaffer (sang) Birgitte Eriksen (obo) Sysen Gerd Kappel (bratsch) Margrethe Trenckner (cello).

Det var en smuk oplevelse for de kun 30 fremmødte, men et sådant arrangement giver underskud, så i bestyrelsen drøfter vi, om der fortsat skal være musik på programmet, men et par musikarrangementer vil nok blive bibeholdt.

Billedkunstens betydning i samfundet var emnet for prof. Hein Heinsens lysbilledforedrag torsdag d. 3 december. Som så mange andre af nutidens kunstnere udtrykte Hein Heinsen sin store respekt for Hansen Jacobsens kunst.

Måneskinssonaten og anden Beethovens klavermusik var på programmet torsdag d. 21. januar. Adjunkt Elisabeth J. War-

burg fra Stenløse gav en god teknisk gennemgang, ledsaget af musik på flygel og bånd.

Torsdag d. 4. februar. Lysbilledforedrag ved cand. mag. Ebbe Nyborg, København, og emnet var om billedskæreren Mads Christensen, Gamst. Han levede i 1600 tallet, boede i Gamst og udførte en række egenartede prædikestole og altertavler i kirker på egnen: bl.a. Andst, Læborg, Brørup, Malt, Skodborg, Vejen.

Midler fra maleren Valdemar Petersen og hustru Esther Petersens Fond har muliggjort en årlig legatudstilling her på museet. I år var det maleren Villy Emil Hansen, Ådal ved Jelling, der fik tildelt legatet på de 25.000 kr. ved ferniseringen på den retrospektive udstilling lørdag d. 13. februar. Hans Henrik Brandt og Jørgen Bjørslev leverede musikunderholdningen.

Torsdag d. 25. februar var kuppelsalen fyldt til koncert med gruppen Bazaar, bestående af Anders Koppel, Peter Bastian og Flemming Quist Møller. Det var en fremragende musikudførelse, der gav tilhørerne en stor oplevelse.

"Den danske sang" var titel på et arrangement onsdag d. 10. marts, og aftenen blev ledet af forstander Jens Grøn, Vestbirk Højskole.

Efter pausen underholdt Jens Grøn og Jens Freddy Lundgaard med en lille afdeling for violin og klaver.

Museets sidste forårsudstilling åbnede lørdag d. 20. marts. De indbudte kunstnere var: Jane Balsgaard, Merete Barker, Mette Gitz-Johansen, Merete Hansen, Bente Linnemann, Jane Reumert, Anne Vilsbøll, de tre sidstnævnte var tilstede ved ferniseringen.

Her var der underholdning ved Vejen Kammerkor m. solister, der opførte Niels W. Gades: "Elverskud". Solister var: Birgit Lyngholm, sopran, Judith M. Brandenhoff, alt, Lars Pedersen, baryton. Ved klaveret Jesper Rahbæk Jespersen, dirigent Steffen Jungild.

Arrangør af dette musikalske indslag var Vejen Kirke.

Henriette Hahn: (1862-1934)
Anna Gabrielle Rohde (1862-1902)
Niels Hansen Jacobsens første hustru.

Vejen Kammerkor med solister gav et uddrag af Niels W. Gades "Elverskud" ved åbningen af Forårsudstillingen d. 20. marts.

Der er efterhånden tradition for en årlig aftenudflugt sidst i maj. I år gik turen d. 25. maj til det nye musikteater i Vejle og til Horsens Kunstmuseum, der netop er blevet udvidet.

Sensommerudflugten søndag d. 5. september gik - i smukt vejr - til Abelines Gård, Holmsland Klit, videre nordpå til Vedersø Kirke og senere besøg på Holstebro: Kulturhistoriske Museum, det nye Lokalhistoriske Museum og derefter besøgte vi Jens Nielsen/Olivia Holm Møller museet, samt Nørrelands kirken.

Og så har vi haft den første sæson med foreningens informationsavis "Kunst omkring Trolden". Det er bestyrelsens indtryk, at dette nye indslag er blevet positivt modtaget.

I 1993 har museet bl.a. erhvervet portræt/maleri: Henriette Brinckmann-Hahn (1862-1934) Anna Gabriele Rohde (1862-1902) N. Hansen Jacobsens første hustru.

I øvrigt omfatter museets samling nu 844 værker.

Museet har til stadighed besøg af skoler, foreninger, kursusdeltagere og udflugter, i 1992 fordelt på 73 hold, og oftest med orientering og rundvisning. Et hold på 32 museumsledere fra de baltiske lande har været blandt de besøgende, der gøres nu en stor indsats for kulturel udvikling i disse lande.

Desuden har der været 25 aftenarrangementer på museet.

Vejen Kunstmuseum har meget ofte værker udlånt til andre museer, i øjeblikket bl.a. 12 værker til udstillingen "Symbolismen i dansk Kunst" på Nivaagaards Malerisamling, Nordsjælland.

Med midler fra Statens Museumsnævn og under ledelse af konservator Jørgen Bau har N. Hansen Jacobsens "Thor der løfter Midgaardsormen" gennemgået en omfattende restaurering. Skulpturen er i øvrigt 100 år gammel.

Ligeledes har museets to ovenlyskupler været gennem en større renovering.

Dette var den egentlige beretning vedrørende foreningen og museet, men kunsten blomstrer mange steder. Sparekassen "Bikuben", Vejle havde i november 125 års jubilæum. Det blev bl.a. markeret med en gave til Vejle Kommune, Frede Troelsens vandkunst "Vadestedet" på Rådhuspladsen.

På museums-området sker mange ting. Der er åbnet nye kunstmuseer på Bornholm, Fanø og på Færøerne, udvidelse i Køge Skitsesamling og på Carl-Henning Pedersen/Else Alfelt museet i Herning. Der er tegning klar til udvidelse af Statens Museum for Kunst, ligesom der arbejdes hen efter bygning af et museum for nyere kunst i Ishøj.

Hvad besøgstal angår, ligger Louisiana helt i top med 600.000, men museet markerer sig også til stadighed med store internationale udstillinger.

Dansk billedkunst har måttet sige farvel til Richard Mortensen, Robert Jacobsen og Henry Heerup, tre markante personligheder i vores kulturliv.

Den økonomiske afmatning mærkes også på det kunstneriske område, flere gallerier har det svært, andre har måttet lukke, salget på udstillinger svigter.

Et andet problem er udsmykningsopgaver, her bliver kunstnere ofte forbigået. Ifølge Jyllands-Posten er Billedkunstnernes Forbund i gang med at undersøge omfanget af de mange beskæftigelsesprojekter med udsmykninger, der gennemføres i landets kommuner under bistandsloven.

Det er en trussel mod kunstneres levebrød. Det er ikke kunst, der skabes, og det tjener ikke kunstens sag, at det offentlige støtter den slags og betegner det som kunst.

I det offentlige bør der nedsættes kunstudvalg med den fornødne ekspertise og indsigt i kunst. Det bør være obligatorisk, at det er kunstnere, der får udsmykningsopgaverne. Kunsten må ikke blive et bistandsprojekt, den vej er farlig. Dansk kunsts høje standard og anerkendelse i udlandet kan sættes over styr.

Fra foreningen og museet en tak til de mange, der på forskellig måde støtter vores arbejde, tak til pressen og Vejen Kommune.

Sv. Holm Larsen
Formand

Vejle, d. 16.9.1993

I år var det maleren Villy Emil Hansen, Ådal ved Jelling, der fik tildelt legatet på de 25.000 kr.

UDFLUGTEN TIL VESTJYLLAND

FREMMEDE TILTRÆKNING

Kunstmuseet i Holstebro var hovedmålet for Museums- og Kunstforeningens efterårsudflugt, der i år havde 63 deltagere den 5. september 1993.

Kunstmuseet havde netop dagen før åbnet udstillingen "Fremmed Tiltrækning", hvor tre billedkunstnere udstiller værker side om side med et større udvalg af museets egen samling af afrikanske figurer. De tre kunstnere er franskmændene Jean-Paul Huftier, belgieren Yves Zurstrassen og danskeren Jan Sivertsen.

I over to timer kunne deltagerne fordybe sig i kunstmuseets og det historiske museums righoldige samlinger. Der er bl.a. dansk kunst efter 1930, store grafiske arbejder af bl.a. Picasso, kunst fra Afrika, Bali og Tibet og oldgammel keramik fra Peru. Sammenhængen mellem dansk, europæisk og eksotisk kunst gav deltagerne en helt speciel oplevelse.

Forud for Holstebro Museum havde deltagerne i strålende sol nydt den traditionelle formiddagskaffe foran den storslåede strandfogedgård: Abelines gård, der bagefter kunne beses. Den er i dag indrettet med de oprindelige møbler og ting fra tiden. I laden er der udstilling fra det barske liv på havet og fra barkskibet Elisabeth Richmers forlis. Besætningen blev efter strandingen i 1894 ført til Abelines gård.

Fra Abelines gård gik turen over Vedersø til Holstebro, hvor der efter det nye Holstebro Museum var lejlighed til at se Jens Nielsen og Olivia Holm Museet og Nørrelandskirken.

Peter Madsen sørgede for, at turen sluttede præcis som lovet kl. 18.15 foran Vejen Banegård!

Kunst omkring trolden

Bladets redaktion modtager gerne
stof fra foreningens medlemmer

Redaktion:

Poul-Erik Hansen (ansvarshavende)
og
Svend Holm Larsen,
Vejen Kunstmuseum
Østergade 4
6600 Vejen

Tlf. 75 36 04 82/ 75 36 06 33

SYMBOLISMEN I DANSK KUNST

Nivaagaards malerisamling viser fra 4. september til 12. december 1993 en stor udstilling om symbolismen i dansk kunst, der strækker sig fra 1890 til de første år i det nye århundrede.

Symbolismen ville kort fortalt vise en ide fremfor den umiddelbare naturobservation.

Til udstillingen har Vejen Kunstmuseum bidraget med værker af Niels Hansen Jacobsen, Axel Hou, Jens Lund og Ejnar Nielsen.

Blandt disse er "Convention":

Niels Hansen Jacobsens "Convention" er et flammende selvportræt i smuk glasur i rosa og grønne farver dateret på Bastilledagen den 14. juli 1901.

For Niels Hansen Jacobsen og hans kreds: Rudolf Tegner, Jens Lund og Johannes Holbæk, var kunstneren nemlig alt andet end "convention".

De opfattede sig som heroiske revolutionære, der brød med al konvention og vanetænkning. Et forhold der fremkaldte værker som "Skyggen", "Natten" og "Troid, der lugter Menneskekød".

KUNSTFORENINGENS LODTRÆKNING 1993.

I forbindelse med generalforsamlingen den 16. september blev der foretaget lodtrækning blandt kunstforeningens medlemmer om kunstgenstande.

Vinderne af hovedgevinsterne blev:

Henriette Andersen, Vejen, Ulla Holm, Vejen, Kirsti Nielsen, Vejen, Susanne Fensten Madsen, Vejen, Benedicte Mortensen, Vejen, Ingrid Kathrine Villesen, Billund, Ejner Thøgersen, Brørup, Grethe Christiansen, Vejen, Anna Helene Kjær Larsen, Vejen.